

Årsmelding

2018

**Norsk
Protein**

*ressursvennlig gjennvinning
– trygge produkter*

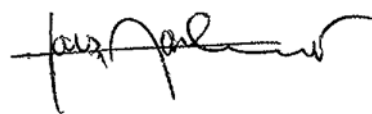
Et turbulent år

For tredje år på rad ble det satt rekord for mottak av råvarer til Norsk Protein. Vi manglet bare snaut 500 tonn for å nå den magiske grensen på 200 000 tonn. Normalt sett burde dette gitt et jubelår for oss, men utenforliggende faktorer gjorde at det også ble et år med flere motbakker. Handelskrig mellom EU og flere land i Asia, stor produksjon av palmeolje, og dårlige norske kornavlinger var noen av faktorene som påvirket oss i 2018.

Norsk Protein sitt desidert største mjølprodukt er såkalt mixed PAP. Dette produktet stod i 2018 for ca. 90 % av all produksjon av kategori 3 mjøl. Prisen på mixed PAP har generelt vært lav gjennom hele 2018. Dette skyldes i stor grad at tilgangen til markedet i Asia har vært svært begrenset i 2018. Dette markedet har i de siste årene tatt imot over 60 % av produksjonen av PAP innen EU. Hva er så forklaringen på at dette markedet radikalt har redusert sin etterspørsel? Her må vi gå helt tilbake til det store utbruddet av såkalt kugalskap i Europa midt på 1990-tallet som skyldes mangelfull varmebehandling av kjøttbeinmjøl. Dette medførte at produkter med drøvtyggerprotein fra EU ble bannlyst i resten av verden. Etter noe tid fikk imidlertid myndigheter og bransjen kontroll over situasjonen, og ting begynte å normalisere seg. I 2001 ble imidlertid all bruk av PAP forbudt i för til produksjonsdyr i EU. Dette medførte at den europeiske bransjen måtte finne nye markeder. Disse fantes i Asia, og det ble startet en stor eksport. I utgangspunktet ble PAP eksportert som gjødsel, men i praksis ble det brukt som för. Dette var en praksis EU ikke ønsket, og de innførte derfor et forbud mot å eksportere PAP med drøvtyggerprotein ut av EU fra 2008. Dette reduserte salget kun i en kort periode. Kreative selgere og kjøpere kombinert med myndigheter i mottakerlandene som lot seg kjøpe gjorde at handelen raskt steg til gamle høyder. Dette var noe "alle" visste, men ingen hadde mot til å ta skikkelig tak i det. Etter hvert ble situasjonen uholdbar, og EU besluttet å oppheve forbudet mot å eksportere PAP med drøvtyggerprotein ut av EU med virkning fra 1. juli 2017. Forventningen var da at salget av disse produktene fra EU til Asia skulle øke, men det motsatte skjedde. Myndighetene i de største mottakerlandene i Asia besluttet å forby import av PAP med drøvtyggerprotein fra EU. Begrunnelsen som ble gitt var at EU ikke tillot denne typen produkter brukt i för til produksjonsdyr. Dette kan jo sies å inneholde en viss logikk, men når de samme landene importerer PAP med drøvtyggerprotein fra bl.a. USA og Australia begynner logikken å svikte. Her står nå saken, og det er ikke noe som tyder på at den vil bli løst med det første.

Om mixed PAP står for det største salgsvolumet hos Norsk Protein er det ikke tvil om at salg av kategori 3 fett gir mest inntekter. I 2018 solgte vi kategori 3 fett for i overkant av 106 millioner kroner. Rundt 75 % av volumet ble i 2018 solgt til kraftförindustrien i Norge, mens resten ble eksportert. Eksportandelen var i 2017 på i overkant av 10 %. I Norge har vi over tid oppnådd relativt stabile priser, mens prisene på fettet som blir eksportert varierer mye over tid. På forsommeren 2017 lå eksportprisen over prisen vi oppnådde i det norske markedet, mens prisen vi i dag får ved eksport ligger ca. 25 % under prisen i det norske markedet. Animalsk fett er i utgangspunktet et relativt lite produkt. I dette markedet er det ulike typer vegetabilsk fett som palmeolje og soyaolje som er dominerende. Det betyr også at det er prisen på det vegetabilske fettet som i stor grad bestemmer prisen på det animalske fettet vi eksporterer. I 2018 har det vært god tilgang på palmeolje, og dette har vært med på å presse prisen på animalsk fett ned. I en slik situasjon er det selvfølgelig ønskelig å selge mest mulig av vår produksjon av kategori 3 fett til våre norske kunder. I 2018 har imidlertid værgudene gjort alt for å hindre dette. Som alle vet hadde vi en ekstrem tørr sommer i 2018. Dette medførte at de norske kornavlingene ble på langt under 50 % av det normale. Hvilken innvirkning har dette så på Norsk Protein sitt salg av fett til norsk kraftförprodusenter? Det har bl.a. den konsekvensen at det er for lite norsk havre til produksjon av norsk kraftför. For å få nok råstoff må det derfor importeres korn. De internasjonale prisene på havre er imidlertid så høye at det ikke er mulig å importere dette kornslaget som råstoff til kraftför. Det blir isteden importert hvete og mais. Begge disse kornslagene inneholder mer energi enn havre, og for at kraftföret skal få en riktig sammensetning må det derfor tas ut en annen energirik råvare. Uheldigvis for oss er den eneste muligheten å ta ut vårt fett. Dette fettet må da eksporteres til en vesentlig lavere pris enn det vi kunne oppnådd i Norge.

Dette var bare et par eksempler på hvorledes eksterne forhold både innenfor og utenfor Norges grenser påvirker vår hverdag. Dette gjør vår arbeidsdag både utfordrende og spennende på en gang.



Årsberetning 2018

Om virksomheten

Norsk Protein AS ble etablert i 1997. Virksomheten tar imot proteinråstoff fra slakte- og skjærebedrifter og viderefører råstoffet til prosessert animalsk protein (PAP) og fett. Fettet fra ordinært proteinråstoff (kategori 3) blir hovedsakelig solgt til norsk kraftfôrindustri, mens fettet fra risikoråstoff (kategori 1 og 2) blir brukt som energikilde i egne anlegg eller solgt som råstoff til biodieselproduksjon. Kjøttbeinmjølet fra ordinært råstoff blir solgt som gjødsel både i Norge og til utlandet, og som fôr til kjeledyr og pelsdyr. Mjølet fra risikoråstoff blir levert til norsk sementindustri som brensel. Norsk Protein AS har sitt hovedkontor på Hamar. Fabrikkene i Mosvik, Grødaland og Hamar kat. 3 tar imot ordinært proteinråstoff. Fabrikken på Hamar kat. 1 tar imot risikoråstoff fra slakterier samt kadaver og pelsdyrskrotter. Fabrikken i Balsfjord tar imot alle typer råstoff, og blir derfor definert som et kategori 1 anlegg. Nortura SA er største eier i Norsk Protein AS. De eier 67 % av aksjene. Videre eier Kjøtt- og Fjørfebransjens Landsforbund 23 % av aksjene, og Daka Denmark AS de siste 10 %.

Fortsatt drift

I årsregnskapet er forutsetningene om fortsatt drift lagt til grunn da det etter styrets oppfatning ikke er forhold som tilsier noe annet.

Resultat og disponeringer

Regnskapet viser et overskudd på kr. 24 379 834 før skatt. Årsresultatet ble på kr. 18 125 109.

Styret foreslår følgende disponering av årsresultatet:

Fond for vurderingsforskjeller	kr.	-584 611
Avsatt til utbytte	kr.	10 875 000
Til/fra annen egenkapital	kr.	7 834 720
Sum disponert	kr.	18 125 109

Råvaretilførsler

Norsk Protein AS tok i 2018 imot 199 543 tonn råstoff. Det er en økning på 1 700 tonn i forhold til 2017. Ser vi på de ulike råvarekategoriene har vi hatt den største økningen på fettråstoff med 3 200 tonn og blod med 1 000 tonn. Økningen i mottak av fettråstoff skyldes en kombinasjon av redusert fettforbruk i norsk kjøttindustri og generelt lave priser ved eksport av fett. Den største reduksjonen i mottak av råstoff har vi hatt på bein med 1 600 tonn og SRM med 1 200 tonn. Reduksjonen i mottaket av bein skyldes en kombinasjon av økt uttak av bein til human forbruk, og noe redusert skjæring av importert storfe. Reduksjonen i mottak av SRM skyldes at slakteriene har blitt flinkere til å sortere råstoff. For de øvrige råvarekategoriene har det vært små endringer. Norsk og dansk pelsdyrindustri er fortsatt de viktigste konkurrentene på råvaresiden, men vi ser at etterspørselen fra norsk pelsdyrindustri er på vei nedover som følge av vedtaket om forbud mot pelsdyrproduksjon i Norge fra 2025.

Drift

I 2018 har arbeidet med å finne en rimeligere løsning for å fordampe vann på Hamar kategori 1 endelig funnet en løsning. I løpet av 2019 vil det bli installert en vakuumpillvannsinndamper som vil redusere energiforbruket betraktelig.

Arbeidet med driftsoptimalisering er videreført. Foreløpig er mye av arbeidet knyttet til datainnsamling for å kunne se på hvilke områder det største potensiale for forbedring ligger.

Marked

Markedene for PAP har gjennom hele 2018 vært preget av lav etterspørsel og dårlige priser. Dette skyldes i første rekke at det asiatiske markedet i stor grad har vært lukket for PAP med drøvtyggerprotein i hele 2018. Foreløpig er det lite som tyder på at dette vil endre seg på kort sikt.

Investeringer

Totale investeringer i 2018 utgjorde 25,3 millioner kroner 2018. En stor andel av investeringsmidlene har blitt brukt til å avslutte tidligere igangsatte prosjekter bl.a. tørkeprosjektet i Mosvik med 10,4 millioner og fettrommet på Grødaland med 3,6 millioner.

Det ble i 2018 også investert 2,3 millioner i containere. De resterende midlene er brukt til en rekke småprosjekter.

Finansiell stilling og risiko

Den finansielle stillingen i selskapet må betegnes som god. Egenkapitalen i selskapet er på 48,0 %. Etter styrets vurdering gir det framlagte resultatregnskapet og balansen med tilhørende noter fullgod informasjon om driften og selskapets stilling ved årsskiftet. Norsk Protein er i noen grad utsatt for finansiell risiko knyttet til valutakurser og kredittgivning. Dette kan gi både positive og negative økonomiske konsekvenser. På markedssiden er det noe risiko knyttet til råvaremarkedet hvor norsk og dansk pelsdyrindustri har betydelige markedsandeler. Videre er det knyttet en viss risiko til prisutviklingen på mixed PAP og fettprodukter generelt.

Intern kontroll og kvalitetssikring

Norsk Protein AS er sertifisert i henhold til NS-EN ISO 9001:2000 og NS-EN ISO 14001:2004 standarder. Bedriften ble i 2016 resertifisert i henhold til de samme standardene. Sammen med HACCP – systematikk (risikovurdering) danner dette grunnlaget for arbeidet med kvalitetssikring og forbedring i bedriften.

Ansatte og arbeidsmiljø

Ved utgangen av 2018 var det ansatt 72 personer i Norsk Protein. De har utført til sammen 68,6 årsverk. Det totale sykefraværet i 2018 har vært på 4,8 % fordelt på 2,1 % korttidsfravær og 2,7 % langtidfravær. Det har i løpet av året vært 3 arbeidsskader som har medført sykefravær. Dette gir en H-verdi på 25. Av de 72 personene var det 6 kvinner og 66 menn. I firmaets ledelse er det 10 menn og ingen kvinner. Det er ikke iverksatt spesielle tiltak for å fremme arbeidet med likestilling, men målsetninga er å innfri de forventninger samfunnet har til dette.

Diskriminering

Diskrimineringslovens formål er å fremme likestilling, sikre like muligheter og rettigheter og å hindre diskriminering på grunn av etnisitet, nasjonal opprinnelse, avstamning, hudfarge, språk, religion og livssyn. Selskapet arbeider aktivt og planmessig for å fremme lovens formål innenfor vår virksomhet. Aktivitetene omfatter blant annet rekruttering, lønns- og arbeidsvilkår, forfremmelse, utviklingsmuligheter og beskyttelse mot trakassering. Virksomheten har som mål å være en arbeidsplass hvor det ikke forekommer diskriminering på grunn av nedsatt funksjonsevne. Selskapet arbeider aktivt for å utforme og tilrettelegge de fysiske forholdene slik at virksomhetens ulike funksjoner kan benyttes av flest mulig. For arbeidstakere med nedsatt funksjonsevne foretas det individuell tilrettelegging av arbeidsplass og arbeidsoppgaver.

Ytre miljø og energiforbruk

Norsk Protein AS er en betydelig forbruker av energi. Det totale energiforbruket var i 2018 på 147,5 GWh. Nærmere 65 % av denne energien kommer i dag fra anlegg for forbrenning av

restavfall og biomasse. Videre kommer ca. 17 % av energien fra bioolje (eget fett og fiskeolje), og ca. 8 % fra strøm. Det betyr at ca. 90 % av energien som benyttes er såkalt grønn energi. Utslipp til luft fra anleggene på Grødaland, Hamar og Mosvik blir i dag renset via såkalte biofilter. Dette gir gode resultater. I tillegg har vi ved anleggene på Hamar og Grødaland installert en såkalt kjemiske luftvasker for å øke renskapasiteten. Utslipp til vann går til kommunale kloaknett. Ved anlegget i Balsfjord blir alt utslipp av vann "brent" i en såkalt oxydiser slik at det her ikke er utslipp til vann i det hele tatt.

Framtidig utvikling

Styret er av den oppfatning at framtidsutsiktene for virksomheten er gode så lenge selskapet er konkurransedyktig i råvaremarkedet, på kostnadsnivået i prosesser og på kvalitet på sluttprodukter. Kostnadseffektivitet og god råvareutnyttelse er avgjørende for å få tilgang til råstoffkvantum som gir god kapasitetsutnyttelse.

Styret takker alle ansatte for god innsats i 2018.

Hamar 30. januar 2019



Kai Linnes
Styreleder



Ove Drange



Ole Reino Tala



Harald Furuseth



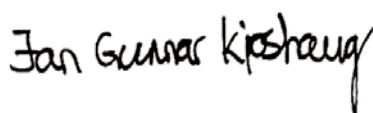
Bjørn Ole Juul-Hansen



Lars Krause Kjør



Arild Halvorsen



Jan Gunnar Kjoshaug



Lars Aashammer
Adm. dir.

Driftsinntekter og driftskostnader

(Alle tall i NOK 1.000)

	Note	2018	2017
Driftsinntekter			
Salgsinntekt	2	381 597 247	387 303 966
Annen driftsinntekt	2	1 547 386	1 326 261
Sum driftsinntekter		383 144 633	388 630 227
Driftskostnader			
Varekostnad	3	147 988 903	149 165 990
Lønnskostnad	4	62 251 813	60 311 212
Avskrivning / nedskrivning på varige driftsmidler	6	30 982 103	29 740 190
Annen driftskostnad	4	117 203 265	116 662 348
Sum driftskostnader		358 426 084	355 879 740
DRIFTSRESULTAT		24 718 549	32 750 487
FINANSINNTEKTER OG FINANSKOSTNADER			
Inntekt på investering i tilknyttet selskap	7	940 189	816 149
Finansinntekter	1	2 101 921	1 358 452
Finanskostnader	1	-3 380 825	-5 422 307
NETTO FINANSPOSTER		-338 715	-3 247 706
ORDINÆRT RESULTAT FØR SKATTEKOSTNAD		24 379 834	29 502 781
Skattekostnad på ordinært resultat	12	6 254 725	7 725 665
ÅRSRESULTAT		18 125 109	21 777 116
OVERFØRINGER OG DISPONERINGER:			
Fond for vurderingsforskjeller	13	-584 611	53 806
Avsatt til ordinært utbytte	13	10 875 000	13 033 800
Annen egenkapital	13	7 834 720	8 689 510
SUM OVERFØRINGER OG DISPONERINGER		18 125 109	21 777 116

Eiendeler

(Alle tall i NOK 1.000)

	Note	2018	2017
ANLEGGSMIDLER			
Immaterielle eiendeler			
Utsatt skattefordel	12	17 541 976	17 424 282
Sum immaterielle eiendeler		17 541 976	17 424 282
Varige driftsmidler			
Tomter, bygninger og annen fast eiendom	6	67 835 629	80 829 890
Maskiner og anlegg	6	57 204 157	49 316 229
Driftsløsøre, inventar, verktøy, kontorm.	6	4 408 988	4 985 436
Sum varige driftsmidler		129 448 774	135 131 555
Finansielle anleggsmidler			
Investeringer i tilknyttet selskap	7	7 885 512	8 470 123
Andre aksjer og andeler	8	10 950	10 950
Pensjonsmidler	5	1 741 971	1 253 780
Andre langsiktige fordringer	10	860 142	1 058 057
Sum finansielle anleggsmidler		10 498 576	10 792 910
SUM ANLEGGSMIDLER		157 489 326	163 348 747
OMLØPSMIDLER			
Varer	3	6 814 673	5 589 878
Varer	3	8 767 398	6 814 673
Sum varer		8 767 398	6 814 673
Fordringer	11	45 297 751	46 212 400
Kundefordringer	11	37 230 927	45 297 751
Andre fordringer		1 865 642	131 660
Sum fordringer		39 096 569	45 429 411
SUM OMLØPSMIDLER		47 863 967	52 244 084
SUM EIENDELER		205 353 293	215 592 831

Egenkapital og gjeld

(Alle tall i NOK 1000)

	Note	2018	2017
EGENKAPITAL			
Innskutt egenkapital			
Aksjekapital	13,14	42 750 000	42 750 000
Sum innskutt egenkapital		42 750 000	42 750 000
Opptjent egenkapital			
Fond for vurderingsforskjeller	13	5 180 365	5 764 976
Annen egenkapital	13	52 022 214	44 047 363
Sum opptjent egenkapital		57 202 579	49 812 339
SUM EGENKAPITAL		99 952 579	92 562 339
GJELD			
Langsiktig gjeld			
Annen langsiktig gjeld	11	28 000 000	28 000 000
Sum langsiktig gjeld		28 000 000	28 000 000
Kortsiktig gjeld			
Gjeld til kredittinstitusjoner		7 059 404	5 455 290
Leverandørgjeld	11	33 376 118	34 496 954
Betalbar skatt	12	6 373 083	8 522 344
Skyldig offentlige avgifter		5 719 421	5 347 889
Utbytte	13	10 875 000	13 033 800
Annen kortsiktig gjeld		13 997 689	28 174 216
Sum kortsiktig gjeld		77 400 714	95 030 492
SUM GJELD		105 400 714	123 030 492
SUM EGENKAPITAL OG GJELD		205 353 293	215 592 831

Hamar 30. januar 2019



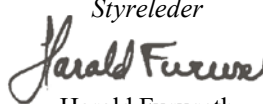
Kai Linnes
Styreleder



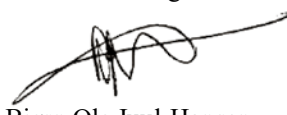
Ove Drange



Ole Reino Tala



Harald Furueth



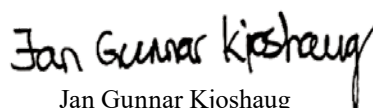
Bjørn Ole Juul-Hansen



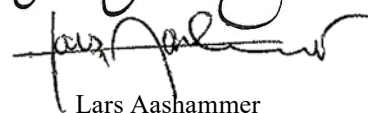
Lars Krause Kjær



Arild Halvorsen



Jan Gunnar Kjoshaug



Lars Aashammer
Adm. dir.

Kontantstrømoppstilling

(Alle tall i NOK 1000)

	2018	2017
Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter		
Resultat før skattekostnad	24 379 834	29 502 781
- Periodens betalte skatt	8 521 680	8 259 990
+ Ordinære avskrivninger	30 982 103	29 740 190
+/- Endring i varelager	-1 952 725	-1 224 795
+/- Endring i kundefordringer	8 066 823	914 649
+/- Endring i leverandørgjeld	-1 120 836	7 242 482
+/- Endringer i pensjonsavsetninger	-348 060	318 546
+/- Forskjell mellom resultatført og mottatt utbytte fra TS	584 611	-53 806
+/- Endring i andre tidsavgrensingsposter	-15 538 977	8 652 010
= Nto. kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	36 531 095	66 832 067
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter		
- Utbetalinger ved kjøp av varige driftsmidler	25 299 323	29 173 369
= Nto. kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	-25 299 323	-29 173 369
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter		
- Utbet. ved nedbetaling av langsiktig gjeld	0	44 000 000
- Endring i langsiktige fordringer	-197 915	-111 594
+/- Netto endring i kassekreditt	1 604 114	5 455 290
- Utbetalinger av utbytte	13 033 800	8 509 000
= Nto. kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	-11 231 772	-46 942 116
= Netto endring i kontanter mv	-0	-9 283 418
+ Beholdning av kontanter 01.01.	0	9 283 418
= Kontantbeholdning 31.12.	-0	0
Kontantbeholdning mv framkommer slik:		
= Beholdning av kontanter mv 31.12.	0	0

Regnskapsprinsipper og noter

Grunnleggende prinsipper - vurdering og klassifisering - andre forhold

Årsregnskapet består av resultatregnskap, balanse, kontantstrømoppstilling og noteopplysninger og er avlagt i samsvar med regnskapslov, og god regnskapsskikk. Årsregnskapet er basert på de grunnleggendeprinsipper om historisk kost, sammenlignbarhet, fortsatt drift, kongruens og forsiktighet. Transaksjoner regnskapsføres til verdien av vederlaget på transaksjonstidspunktet. Inntekter resultatføres når de er opptjent og kostnader sammenstilles med opptjente inntekter. Regnskapsprinsippene utdypes nedenfor. Eiendeler/gjeld som knytter seg til varekretsløpet og poster som forfaller til betaling innen ett år etter balansedagen, er klassifisert som omløpsmidler/kortsiktig gjeld. Vurdering av omløpsmidler/kortsiktig gjeld skjer til laveste/høyeste verdi av anskaffelseskost og virkelig verdi. Virkelig verdi er definert som antatt fremtidig salgpris redusert med forventede salgskostnader. Andre eiendeler er klassifisert som anleggsmidler. Vurdering av anleggsmidler skjer til anskaffelseskost. Anleggsmidler som forringes, avskrives. Dersom det finner sted en verdiendring som ikke er forbigående, foretas en nedskrivning av anleggsmidlet. Tilsvarende prinsipper legges normalt til grunn for gjeldsposter.

Regnskapsprinsipper for vesentlige regnskapsposter Inntektsføringstidspunkt

Inntekt resultatføres når den er opptjent. Inntektsføring skjer følgelig normalt på leveringstidspunktet ved salg av varer og tjenester.

Kostnadsføringstidspunkt / sammenstilling

Utgifter sammenstilles med og kostnadsføres samtidig med de inntekter utgiftene kan henføres til. Utgifter som ikke kan henføres direkte til inntekter, kostnadsføres når de påløper.

Klassifiserings- og vurderingsprinsipper Varige driftsmidler

Varige driftsmidler føres i balansen til anskaffelseskost, fratrukket akkumulerte av- og nedskrivninger. Dersom den virkelige verdien av et driftsmiddel er lavere enn bokført verdi, og dette skyldes årsaker som ikke antas å være forbigående, skrives driftsmidlet ned til virkelig verdi. Kostnader forbundet med normalt vedlikehold og reparasjoner blir løpende kostnadsført.

Kostnader ved større utskiftninger og fornyelser som øker driftsmidlenes levetid vesentlig, aktiveres. Et driftsmiddel anses som varig dersom det har en økonomisk levetid på over 3 år, samt en kostpris på over kroner 15.000.

Avskrivninger

Avskrivninger er beregnet lineært over driftsmidlenes økonomiske levetid med utgangspunkt i historisk kostpris.

Leieavtaler

Leieavtaler vurderes som finansiell eller operasjonell leie etter en konkret vurdering av den enkelte avtale. Eiendeler som lei-

es på betingelser som i det vesentlige overfører økonomisk risiko og kontroll til selskapet (finansiell leie), balanseføres som varige driftsmidler og tilhørende leieforpliktelser medtas i balansenposten avsetning for forpliktelse til nåverdien av leiebetalingene. Driftsmiddelet avskrives planmessig, og forpliktelsen reduseres med betalt leie etter fradrag for beregnet rentekostnad.

Behandling av tilknyttede selskap

Med tilknyttede selskap menes selskap der selskapet har en eierandel på 20-50%, hvor investeringen er av langvarig og strategisk karakter og hvor konsernet kan utøve en betydelig innflytelse. Tilknyttede selskap innarbeides etter egenkapitalmetoden.

Selskapets andel av resultatet i et tilknyttet selskap er basert på resultat etter skatt i selskapet med fradrag for eventuelle avskrivninger på merverdier som skyldes at kostpris på eierandelene var høyere enn den ervervede andel av bokført egenkapital. I resultatregnskapet er andel av resultatet i selskapet vist på linjen Inntekt på investering i tilknyttet selskap. I balansen vises eierandeler i selskapet som finansielt anleggsmiddel.

Finansplasseringer

Markedsbaserte aksjer, obligasjoner og andre finansielle instrumenter klassifisert som omløpsmidler vurderes til virkelig verdi i tråd med regnskapslovens § 5-8.

Investeringer i aksjer og andeler, klassifisert som anleggsmidler, vurderes samlet til det laveste av gjennomsnittlig anskaffelseskost og virkelig verdi.

Varelager og varekostnad

Beholdninger av varer vurderes til det laveste av kostpris etter ”først inn - først ut”-prinsippet og antatt salgpris. Kostpris for tilvirkede varer er direkte materialer, direkte lønn samt andel av indirekte tilvirkningskostnader, mens kostpris for innkjøpte varer er anskaffelseskost. Årets varekostnad består av kostpris solgte varer med tillegg av eventuell nedskrivning i samsvar med god regnskapsskikk pr årsslutt.

Fordringer

Fordringer er oppført til pålydende med fradrag for forventede tap.

Pensjonsforpliktelser og pensjonskostnad

Selskapet har pensjonsordninger som gir pensjonister/personer rett til avtalte fremtidige pensjonsytelser, kalt ytelsesplaner. Pensjonsforpliktelser beregnes etter lineær opptjening på basis av forutsetninger om antall opptjeningsår, diskonteringsrente, fremtidig avkastning på pensjonsmidler, fremtidig regulering av lønn, pensjoner og ytelser fra folketrygden og aktuarmessige forutsetninger om dødelighet, frivillig avgang, osv. Pensjonsmidlene vurderes til virkelig verdi. Netto pensjonsforpliktelse består av brutto pensjonsforpliktelse fratrukket virkelig verdi av pensjonsmidler. Netto pensjonsforpliktelser på underfinansierte ordninger er balanseført som langsiktig rentefri gjeld, mens netto pensjonsmidler på overfinansierte ordninger er balanseført som

langsiktig rentefri fordring dersom det er sannsynlig at overfinansieringen kan utnyttes. Netto pensjonskostnad, som er brutto pensjonskostnad fratrukket estimert avkastning på pensjonsmidlene, korrigert for fordelt virkning av endringer i estimater og pensjonsplaner, klassifiseres som ordinær driftskostnad, og er presentert sammen med lønn og andre ytelser. Endringer i estimater føres mot egenkapital fra og med 2015 og ikke som før mot resultat.

Årets innskudd til innskuddsbaserte pensjonsordninger kostnadsføres når de påløper.

Utenlandsk valuta

Transaksjoner i utenlandsk valuta omregnes til valutakurs på transaksjonstidspunktet. Pengeposter i utenlandsk valuta, som ikke inngår i sikringsforhold, vurderes til dagskurs og eventuelle urealiserte og realiserte gevinster eller tap resultatføres under finansposter.

Note 1 - Poster som er slått sammen i regnskapet

Finansinntekter	2018	2017
Renteinntekter	118 623	74 903
Agio	1 983 298	1 283 550
Sum finansinntekter	2 101 921	1 358 452

Finanskostnader	2018	2017
Rentekostnader til foretak i samme konsern	907 423	1 470 394
Rentekostnader	627 045	760 755
Disagio	1 746 123	3 100 042
Annen finanskostnad	100 234	91 117
Sum finanskostnader	3 380 825	5 422 307

Note 2 - Inntekter / offentlige tilskudd

Pr virksomhetsområde	2018	2017
Eksport	83 402 214	84 453 618
Øvrige områder	179 412 219	189 589 536
Salg til konsernselskap (elimineres i konsernet)	118 782 813	113 260 812
Sum salgsinntekter varer	381 597 247	387 303 966
Sum andre driftsinntekter	1 547 386	1 326 261

Finansielle instrumenter

Selskapet har inngått terminkontrakter om salg av EURO i 2018 for et samlet beløp på 4,2 mill EUR.

Markedsverdien på disse transaksjonene var pr. 31.12.2018 negativ med NOK 1.585.045.

Utsatt skatt og skattekostnad

Utsatt skatt beregnes på bakgrunn av midlertidige forskjeller mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier ved utgangen av regnskapsåret. Positive og negative forskjeller vurderes mot hverandre innenfor samme tidsintervall.

Visse poster vurderes likevel særskilt, herunder merverdier ved oppkjøp og pensjonsforpliktelser.

Utsatt skattefordel oppstår dersom en har midlertidige forskjeller som gir opphav til skattemessige fradrag i fremtiden.

Årets skattekostnad består av endringer i utsatt skatt og utsatt skattefordel, sammen med betalbar skatt for inntektsåret korrigert for feil i tidligere års beregninger.

Konsernkonsolidering

Regnskapstallene konsolideres inn i konsernregnskapet for Nortura SA.

Konsernregnskapet til Nortura SA kan lastes ned fra nortura.no, eller fås utlevert ved henvendelse til Nortura SA, Lørenveien 37, 0585 Oslo.

Note 3 - Varebeholdning

	2018	2017
Lager av ferdigvarer	8 767 398	6 814 673
Totalt	8 767 398	6 814 673

Note 4 - Personalkostnader

Lønnskostnader	2018	2017
Lønn	47 439 442	44 965 684
Arbeidsgiveravgift	6 623 168	6 238 577
Pensjonskostnader	3 666 897	3 779 370
Innleid arbeidskraft	1 966 707	2 593 499
Andre ytelser	2 555 599	2 734 082
Totalt	62 251 813	60 311 212
Antall årsverk i 2018 ekskl. innleid:	70	69

Ytelser til ledende personer

Selskapet har utbetalt kr 200 000 i styrehonorar. Daglig leder har mottatt kr 1 240 191 i lønn og kr 174 979 i andre godtgjørelser i 2018.

Revisor

Revisjonshonoraret for Norsk Protein AS utgjorde kr 65 625. Hele beløpet gjelder ordinært revisjonshonorar, og er ekskl. mva. og andre tjenester fra revisor utgjorde kr 0. Beløpene er ekskl. mva.

Note 5 - Pensjoner

Norsk Protein er pliktig til å ha tjenestepensjonsordning etter lov om obligatorisk tjenestepensjon. Pensjonsordningene tilfredsstiller kravene i denne loven. Alle ansatte har en innskuddsbasert pensjonsordning. Selskapet har en ytelsesordning som er lukket og består av tidligere ansatte. Ytelsesordningen beregnes og bokføres etter IAS 19R.

Ordningene omfatter følgende antall personer pr 31.12.2018:

	Ansatte	Pensjonister
Medlem i pensjonskassen, ytelsesordning	0	16

Pensjonskostnader	2018	2017
Nåverdi av årets pensjonsopptjening	0	0
Rentekostnad	233 132	310 522
Forventet avkastning på pensjonsmidlene	-259 124	-347 347
Administrasjonskostnader	45 909	45 218
Avskrivning av aktuariessige gevinster/tap	0	0
Arbeidsgiveravgift	0	0
Årets pensjonskostnad (ytelsesordning)	19 917	8 393
Kostnadsført premie innskuddsordninger	2 814 802	3 014 767
Andre pensjonskostnader, herunder AFP premie	832 178	756 210
Total pensjonskostnad	3 666 897	3 779 370

Pensjonsforpliktelser og pensjonsmidler	2018	2017
Brutto pensjonsforpliktelse sikret ordning 01.01.	10 228 462	12 189 651
Årets endring sikret ordning	-384 750	-1 961 189
Brutto pensjonsforpliktelse sikret ordning 31.12.	9 843 712	10 228 462
Virkelig verdi pensjonsmidler sikret ordning	11 585 683	11 482 242
Netto pensjonsforpliktelser sikret ordning 31.12.	-1 741 971	-1 253 780
Brutto pensjonsforpliktelse usikret ordning 01.01.	0	0
Årets endring kollektiv usikret ordning	0	0
Brutto pensjonsforpliktelse usikret ordning 31.12.	0	0
Netto pensjonsforpliktelse usikret ordning 31.12.	0	0
Netto pensjonsforpliktelse samlet	-1 741 971	-1 253 780
Ikke resultatført estimatavvik	0	0
Netto balanseført pensjonsforpliktelse 31.12.	-1 741 971	-1 253 780

Endringer i forpliktelsen	2018	2017
Netto pensjonsforpliktelse 01.01.	-1 253 780	-1 572 326
Resultatført pensjonskostnad ytelse	19 916	8 394
Premiebetalinger	-367 976	-230 028
Administrasjonskostnader og estimatavvik	-140 131	540 180
Netto balanseført pensjonsforpliktelse 31.12.	-1 741 971	-1 253 780
Balanseførte pensjonsmidler	1 741 971	1 253 780
Balanseført pensjonsforpliktelse	0	0

Økonomiske forutsetninger	2018	2017
Diskonteringsrente	2,60 %	2,30 %
Regulering av folketrygdens grunnbeløp	2,50 %	2,25 %
Forventet lønnsregulering	2,50 %	2,25 %
Forventet pensjonsøkning	0,00 %	0,00 %
Forventet avkastning på pensjonsmidler	2,60 %	2,30 %

Note 6 - Varige driftsmidler

	Tomter, bygg og annen fast eiendom	Maskiner og anlegg	Driftsløsøre inventar o.l.	Sum varige driftsmidler
Kostpris 01.01.	238 660 923	329 067 074	23 481 299	591 209 297
+ Tilgang i året	564 617	24 344 576	390 130	25 299 323
Kostpris 31.12.	239 225 540	353 411 650	23 871 429	616 508 620
Akk. av-/nedskrivninger 01.01.	157 831 033	279 750 845	18 495 864	456 077 742
+ Årets ordinære avskrivninger	13 558 878	16 456 648	966 577	30 982 103
Akk. avskrivninger 31.12.	171 389 911	296 207 493	19 462 441	487 059 846
Balansført verdi 31.12.	67 835 629	57 204 157	4 408 988	129 448 774
Beregnet økonomisk levetid	5-25 år	3-7 år	3-5 år	

Selskapet benytter lineære avskrivninger for alle varige driftsmidler. Tomter avskrives ikke.

Note 7 - Tilknyttede selskap

Firma	Ansk.	Forr. kontor	Eierandel	Stemmeandel
Miljøfôr Norge AS	1993/2001/2004	Hamar	38 %	38 %
				Pr. 31.12.2018
Anskaffelseskost				1 203 000
Andel EK på kjøpstidspunktet				1 403 000
Goodwill				200 000
Tidligere års avskrivninger på goodwill				-200 000
Tidligere års opparbeidede resultatandel				7 067 123
Inngående balanse				8 470 123
Estimert andel av årets resultat				940 189
Utbytte / konsernbidrag og andre endringer				-1 524 800
Utgående balanse				7 885 512

Note 8 - Andre aksjer og andeler - Anleggsmidler

	2018	2017
Storfjordsambandet AS	10 350	10 350
Bedriftshelse Nord AS	600	600
Sum andre aksjer / andeler	10 950	10 950

Note 9 - Bankinnskudd

Selskapet har ikke egen bankkonto for skattetrekk, da slike midler er sikret ved bankgaranti.

Note 10 - Fordringer med forfall senere enn ett år

Balansført verdi	2018	2017
Andre langsiktige fordringer	860 142	864 861
Sum	860 142	864 861

Note 11 - Mellomværende med foretak i samme konsern

Fordringer	2018	2017
Kundefordringer	9 097 358	15 685 858
Sum	9 097 358	15 685 858

Gjeld	2018	2017
Annen langsiktig gjeld	21 000 000	21 000 000
Leverandørgjeld	1 366 967	1 980 324
Sum	22 366 967	22 980 324

Andre selskap i Nortura-konsernet regnes som nærstående parter. Transaksjoner med nærstående parter er basert på markedsverdier.

Gjennomsnittlig rente på lånet fra Nortura SA utgjorde 3,28% i 2018.

Note 12 - Skatt

Midlertidige forskjeller og balanseført utsatt skatt.

	2018	2017
+ Driftsmidler inkl goodwill	-79 461 425	-74 645 513
+ Utestående fordringer	-325 000	-248 499
+ Gevinst- og tapskonto	-1 691 801	-2 114 751
+ Netto pensjonsmidler og innskuddsfond	1 741 971	1 253 780
Sum positive skatteøkende forskjeller	1 741 971	1 253 780
Sum negative skatteøkende forskjeller	81 478 226	77 008 762
Grunnlag for beregning av utsatt skatt / skattefordel	-79 736 255	-75 754 982
Balanseført utsatt skattefordel	17 541 976	17 423 645
Endring i utsatt skatt og utsatt skattefordel	-117 694	

Spesifikasjon av årets skattegrunnlag:	2018
Resultat før skattekostnader	24 379 834
Permanente og andre forskjeller	-652 049
Endring i midlertidige forskjeller	3 981 273
Fremført korreksjonsinntekt til fradrag	
Grunnlag betalbar skatt	27 709 058
Betalbar skatt	6 373 083
Skattekostnad	2018
Betalbar skatt	6 373 083
+/- For mye/lite avsatt skatt i fjor	-664
Endring i utsatt skatt og utsatt skattefordel	-117 694
Sum skattekostnad	6 254 725

Forklaring til hvorfor årets skattekostnad ikke utgjør 24 % av resultat før skatt

23 % skatt av årets resultat	5 607 362
Permanente forskjeller (23%)	-149 999
Endring i skattesats fra 23 % til 22 %	797 363
Beregnet skattekostnad	6 254 725

Note 13 - Egenkapital

	Aksje- kapital	Fond for vurderingsforskjeller	Annen egenkapital	Sum
Egenkap 01.01.	42 750 000	5 764 976	44 047 363	92 562 339
Årsresultat 2018		-584 611	18 709 720	18 125 109
Estmatavvik pensjon			140 131	140 131
Avsatt utbytte			-10 875 000	-10 875 000
Egenkap 31.12.	42 750 000	5 180 365	52 022 214	99 952 579

Note 14 - Aksjekapital og aksjonærinformasjon

Aksjekapitalen består av:	Antall	Pålydende	Bokført
Aksjer	171 000	250	42 750 000
Sum	171 000		42 750 000

Aksjonærer pr 31.12.2018:	Aksjer	Eierandel	Stemmeandel
Nortura SA	114 570	67 %	67 %
Kjøtt- og Fjørfebransjens Landsforbund	39 330	23 %	23 %
Daka Denmark A/S	17 100	10 %	10 %
Totalt antall aksjer	171 000	100 %	100 %

Uavhengig revisors beretning

Til generalforsamlingen i Norsk Protein AS

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert Norsk Protein AS' årsregnskap.

Årsregnskapet består av:

- Balanse per 31. desember 2018
- Resultatregnskap for 2018
- Kontantstrømpoppstilling for regnskapsåret avsluttet per 31. desember 2018
- Noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening:

Er årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av selskapets finansielle stilling per 31. desember 2018, og av dets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet. Vi er uavhengige av selskapet slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Annen informasjon

Ledelsen er ansvarlig for annen informasjon. Annen informasjon består av årsberetningen.

Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke annen informasjon, og vi attesterer ikke den andre informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese annen informasjon med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom annen informasjon og årsregnskapet, kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon.

Dersom vi konkluderer med at annen informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Styret og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig

for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til selskapets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avviklet.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

For videre beskrivelse av revisors oppgaver og plikter vises det til:

<https://revisorforeningen.no/revisjonsberetninger>

Uttalelse om øvrige lovmessige krav

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til anvendelse av overskuddet er konsistente med årsregnskapet og i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringskikk i Norge.

Oslo, 30. januar 2019

BDO AS


Norunn Byrkjeland
statsautorisert revisor

HMS-rapport Norsk Protein AS 2018

HMS, miljø og energipolitikk

Norsk Protein AS skal være det naturlige valget for norske slakterier og skjærebedrifter ved levering av proteinråstoff. Vi skal mota og behandle proteinråstoffet på en miljøvennlig, energieffektiv og sikker måte og omdanne det til kjøttbeinmel, animalsk fett og bioolje.

For å oppnå dette vil Norsk Protein AS:

- Fokusere på mattrygghet i alle ledd av produksjonen
- Arbeide kontinuerlig for å redusere utslipp til luft og vann
- Arbeide for å redusere energi- og vannforbruket
- Med jevne mellomrom å vurdere at vi minst oppfyller lover, myndighetskrav og egne krav
- Sikre arbeidsmiljøet og tilrettelegge for ansatte og andre berørte
- Arbeide for at vi ikke skal sjenere naboer
- Vurdere miljøaspektet ved innkjøp
- Vurdere innkjøp av maskiner og utstyr mht energiytelser
- Gjøre alle medarbeidere kjent med politikken og målene

ISO og HACCP

Norsk Protein er sertifisert etter NS-EN ISO 14001:2004 og NS-EN ISO 9001:2008. Dette gjelder alle avdelingene. Sertifisering betyr kontinuerlig fokus på miljø og kvalitet og forbedringer i hele produksjonsprosessen. Det gjennomføres årlig revisjoner av risikoanalyser innen mattrygghet (HACCP).

Vi har implementert energiledelse etter mal fra NS-EN ISO 50001:2011, dette er tatt inn i vårt styringssystem men er ikke sertifisert.

Viktige HMS- og miljøforhold

Utslipp til luft går fra Mosvik, Hamar via biofilter. På Grødaland benyttes biofilter og kjemisk skrubber.

Ved anlegget i Balsfjord blir utslipp til vann og luft termisk oksidert (oxydiser). Bedriften har ikke utslipp til vann.

Utslipp til vann i Mosvik går via sykkloner og fettavskiller direkte til resipient (Skarnsundet).

Fra anleggene på Hamar og Grødaland er utslippene tilknyttet kommunale biologiske renseanlegg.

Utslipp til luft og vann er regulert gjennom utslippstillatelser gitt av Fylkesmannens Miljøvernavdeling, og lokale påslippavtaler med kommune og rensestasjon.

Miljø og energimål

Norsk Protein AS arbeider kontinuerlig med tiltak for å forbedre energiforbruk og vannforbruk. Dette er to parameter som forteller oss hvor effektivt anleggene driftes.

Begge parameterne måles mot tonn råvarer og i nøkkeltall tabellen vises Norsk Protein sine overordna mål for 2018.

Nytt fettrom på Grødaland.



HMS-regnskap og mål

ENERGI OG VANN

Nøkkeltall	2017	Mål 2018	2018	Mål 2019
Råvarer (tonn)	197836		199549	
Vannforbruk tot. 1000m3	93,3		125,3	
Vannforbruk m3/ tonn råvare	0,48	0,60	0,63	0,45
Energi totalforbruk (GWh)	143,3		147,5	
Energiforbruk kWh pr tonn råvare	724	700	738	680
Strømforbruk (GWh)	12,0		12,3	
Energi fra fjernvarme (GWh)	94,8		94,8	
Fyringsolje (GWh)	0,65		0,89	
Bioolje (GWh)	24,4		24,9	
Gass (GWh)	11,4		14,7	

Kommentar:

Bedriftens totale energiforbruk var i 2017 på 147,5 GWh. Av dette utgjorde vannkraft, fjernvarme og bioolje 135,5 GWh, eller man kan si at av bedriftens totale energiforbruk, var 89,5 % *fornybar energi*.

Målet for det samla vannforbruket i Norsk Protein as ble ikke nådd. Ved anlegget i Grødalaland har vannmåleren vist seg å ikke

måle riktig mengde vanninntak. Dette er grunnen til at vannforbruket ved anlegget har vært unormalt høyt.

Målet for det samla energiforbruket ble ikke nådd. Det er fortsatt energiforbruket ved kategori 1 anleggene som trekker snittet opp. Vi forventet at energiforbruket ved kategori 1 anlegget på Hamar skulle reduseres i løpet av 2018, det klarte vi ikke å oppnå.

UTSLIPP

Til vann

ÅR →	2016	2017	2018
KOF (tonn)	905,1	976,6	1210
Fett (tonn)	5,2	4,3	8,19
Suspendert stoff (tonn)	67,3	74,5	76,5

Det har vært en markant økning i utslipp av KOF og fett, dette må sees i sammenheng med noen produksjonsproblemer.

Til luft

CO ₂	2017		2018	
	Mengde energi tonn	Tonn CO ₂	Mengde energi tonn	Tonn CO ₂
Gass	881	2458	1120	3125
Lettolje	60	167	83	231
Bioolje*	2786	7770	2837	7912
Sum		10395		11268

Bedriften har hatt en økning i utslipp av CO₂ fra fossilt brensel.

CO₂ Transport

2017			2018		
Antall kjørte km	Liter diesel	Tonn CO ₂	Antall kjørte km	Liter diesel	Tonn CO ₂
4 613 343	1 898 573	4675	4878729	2493916	4944

Av tabellen kan man se at vi har hatt en liten økning i antall kjørte km og en påfølgende økning i utslipp av CO₂. CO₂ utslipp fra transport er beregnet etter kjørt km. Forbruket av diesel er ikke med i beregningen.

SYKEFRAVÆR

	2016	2017	2018	Mål 2019
Sykefravær totalt	4,5 %	3,2 %	4,8 %	4,0%
Sykefravær korttid	2,0 %	1,8 %	2,1 %	
Sykefravær langtid	2,5 %	1,5 %	2,7 %	

H-verdi = 25

I 2018 er det registrert 3 skader som medførte fraværsdager.

Sykefraværet endte på 4,8 % i år.

Korttidsfraværet er på 2,1 %. Av dette er 1,0 % egenmeldinger.

Langtidsfraværet endte på 2,7 %.

Gjennomførte tiltak 2018 og planlagte tiltak 2019

Grødal

2018:

- Målsetting på å øke tonn pr driftstime fra 9,6 til 10. Målet ble nådd, tonn pr driftstime ble i 2018 11,38 tonn.
- Målsetting å redusere energiforbruket < 700 kWh. Dette skal gjøres ved endringer på kondensatsystemet, med gjenvinning av flash-damp. Prosjektet ble ikke utført og målet således ikke nådd.

2019:

- Målsetting med å redusere energiforbruket, målet er å komme under 700 kWh pr tonn råstoff. For å få til dette skal nåtidsmåling fullt ut implementeres i hele anlegget, samt utføre endringer på kondensatsystemet.
- Det er planlagt en ny løsning for miksing av råvarer. Dette for å få en jevnere kvalitet på sluttproduktet.

Balsfjord

2018:

- Holde oss under 1100 kWh pr drifts time.
- Målet ble ikke nådd, bedriften endte på 1124 kWh pr Driftstime.
- Øke tonn per driftstime til over 3,5 tonn. Dette skal gjøres ved; mindre kjøring av kjele for å holde varme på fettanker. Se på muligheten for å legge om til LNG som energikilde. Da dette vil øke effektiviteten betraktelig med betydelig mindre produksjons stanser i sesong pga kjelefeieing.
- Målet med å øke tonn pr driftstime ble ikke nådd, bedriften endte på 3,14 t/time
- Overgang til gass ble ikke utført etter en helhetsvurdering.
- Vurdere omlegging til metode 4 som vil gi en mer skånsom behandling av råvarene samt redusere energiforbruket.
- Prosjektet ble utsatt til 2019.

2019:

- Omlegging til metode 4. En mer skånsom behandling av råstoffet som vil gjøre det enklere og kjøre gjennom dårlig råstoff. Samt øke fettutbytte fra pressing.
- Skifte ut råvare skrue med pumpe. For å kunne benytte metode 4 er dette nødvendig, da for å kunne mate tørka jevnere.

Hamar

2018:

- I samarbeid med HIAS skal det gjennomføres forsøk på for-rensing av avløpsvann fra både K1 og K3. Dette sees i sammenheng med den allerede installerte spillvanns-dekanteren.
- Forsøket ble gjennomført, resultatet ble brukt som grunnlag for tiltak i 2019.
- Etter godkjenning fra Mattilsynet skal K1 på Hamar gå over til produksjon etter metode 4. Dette vil medføre større driftssikkerhet og mindre brekkasje spesielt i sommerhalvåret.
- Prosjektet ble utsatt til 2019.

2019:

- Installasjon av inndamper K, c-linje
- Inndamperen skal bruke overskuddsenergi til å dampe bort fritt vann.
- Innstallasjon av finbrekker og fettsterilisator for å kunne produsere etter metode 4 på K1, c-linje

Mosvik

2018:

- Jobbe fortsatt mot energi mål på 600 kwh/tonn (2017 - 608 kwh/t). Vi regner med å nå dette målet når vi får installert den nye tørka som er mer energivennlig.
- Målet ble ikke nådd. Innkjøring av den nye tørka har medført noen driftsproblemer, som igjen medførte en økning i energiforbruk. Anlegget endte på 629 kWh/tonn.
- Det skal installeres en slamskrue i forbindelse med flytting av fasetanken. Dette for å redusere utslipp av tørrstoff.
- Dette ble utført, og fungere hensiktsmessig.

2019:

- Energimål for 2019 er 585 kWh/ tonn råvarer.
- Mosvik har som mål å være første anlegget i Norsk Protein som er under 600 kWh/ tonn råvarer.
- For å nå målet skal vi:
 - Isolere diverse fettrør og endeveggene på disk-tørka.
 - Nye stopprutiner for fettanlegg.
 - Endre på PLS styringen på sterilisatorene.

Tabeller

Tabell 1, tonn råvarer

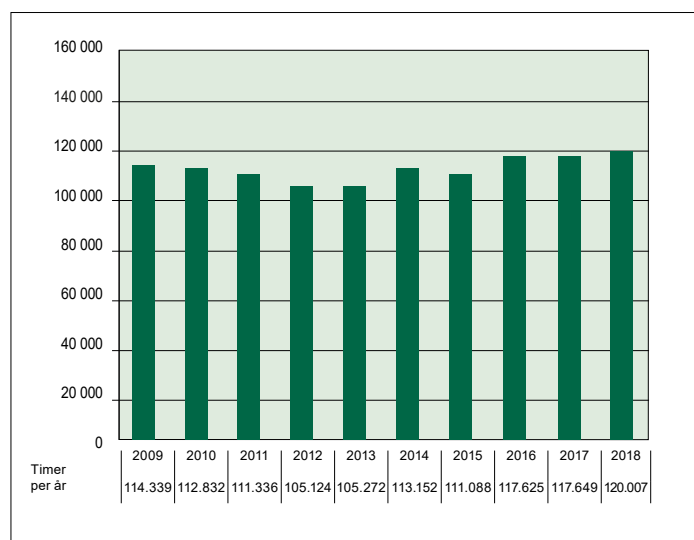
	Ordinære råvarer	Bein	Blod	Fjørfe	SRM	Kadaver	Pels	Fisk	Sum
2009	63.141	30.245	13.843	19.974	26.095	14.354	2.913	4.692	175.257
2010	61.094	31.588	13.986	24.633	27.412	15.939	2.379	7.940	184.971
2011	57.378	29.158	13.821	23.483	26.388	16.295	2.561	5.068	174.152
2012	49.836	29.645	14.438	26.711	21.052	15.716	2.604	1.135	161.137
2013	54.014	26.498	12.422	32.245	20.855	17.808	3.022		166.864
2014	66.259	24.751	10.858	29.172	23.579	18.774	3.310		176.703
2015	69.850	28.555	13.467	18.870	21.668	19.660	3.537		175.607
2016	72.836	32.465	15.327	30.428	19.195	19.079	3.137		192.467
2017	77.922	28.078	16.388	34.581	18.865	19.790	2.207		197.831
2018	81.648	26.540	17.308	34.640	18.578	18.898	1.931		199.543

Tabell 2. Tonn råstoff per time

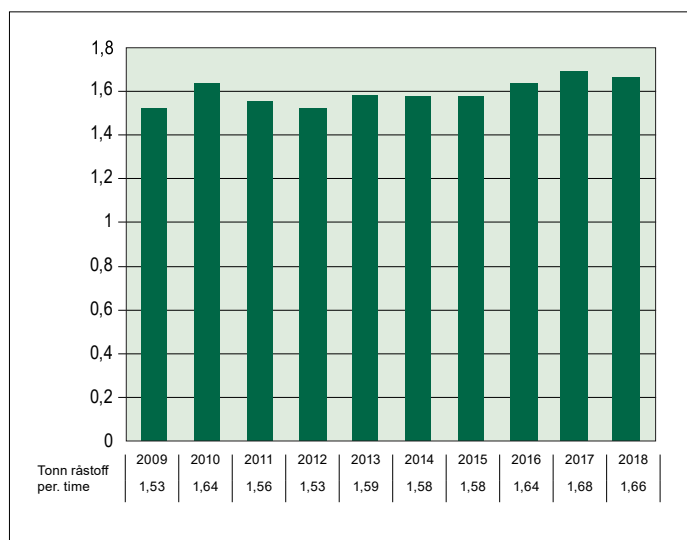
Årstall	Timer per år	Tonn råstoff per time
2009	114.339	1,53
2010	112.832	1,64
2011	111.336	1,56
2012	105.124	1,53
2013	105.272	1,59

Årstall	Timer per år	Tonn råstoff per time
2014	113.152	1,58
2015	111.088	1,58
2016	117.625	1,64
2017	117.649	1,68
2018	120.007	1,66

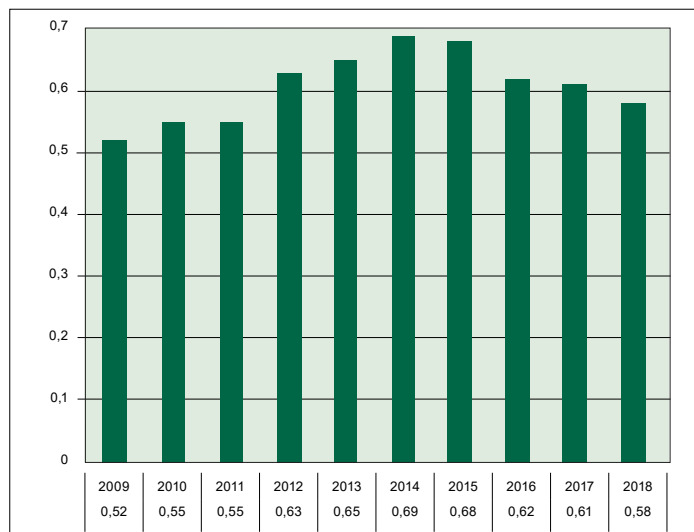
Timer per år



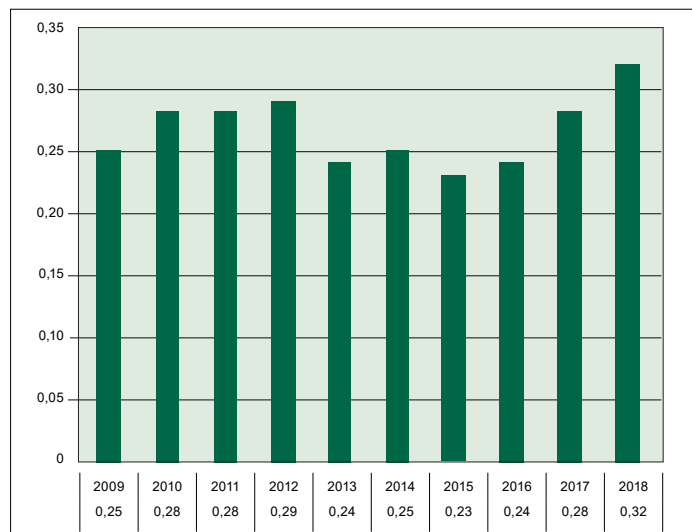
Tonn råstoff per time



Transport inn



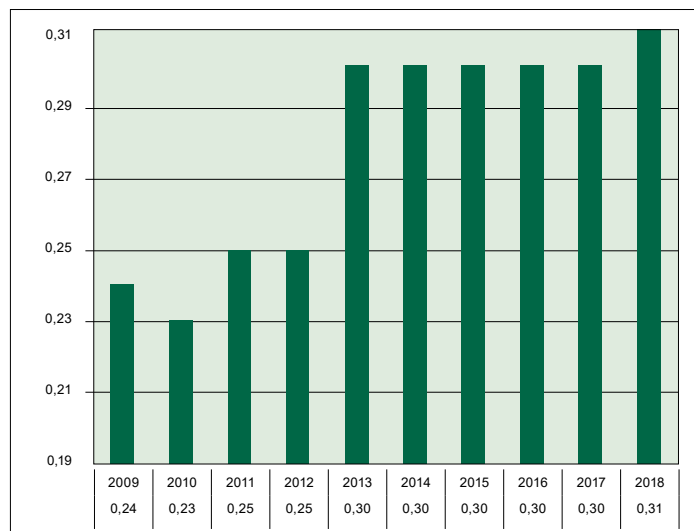
Energi



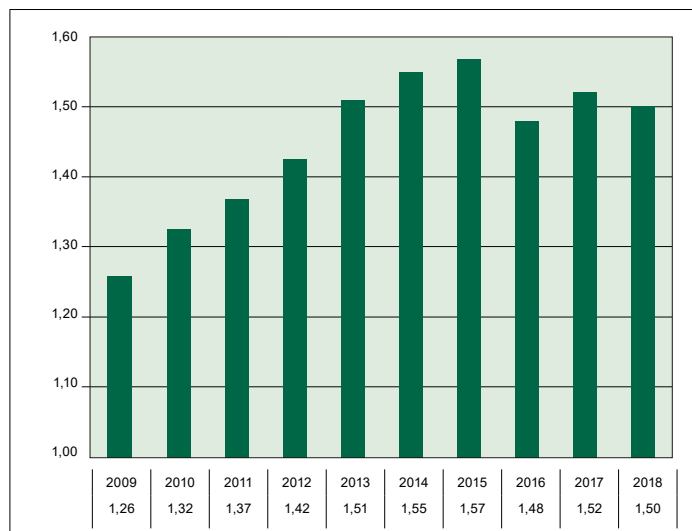
Tabell 3, kostnader per kilo råvare

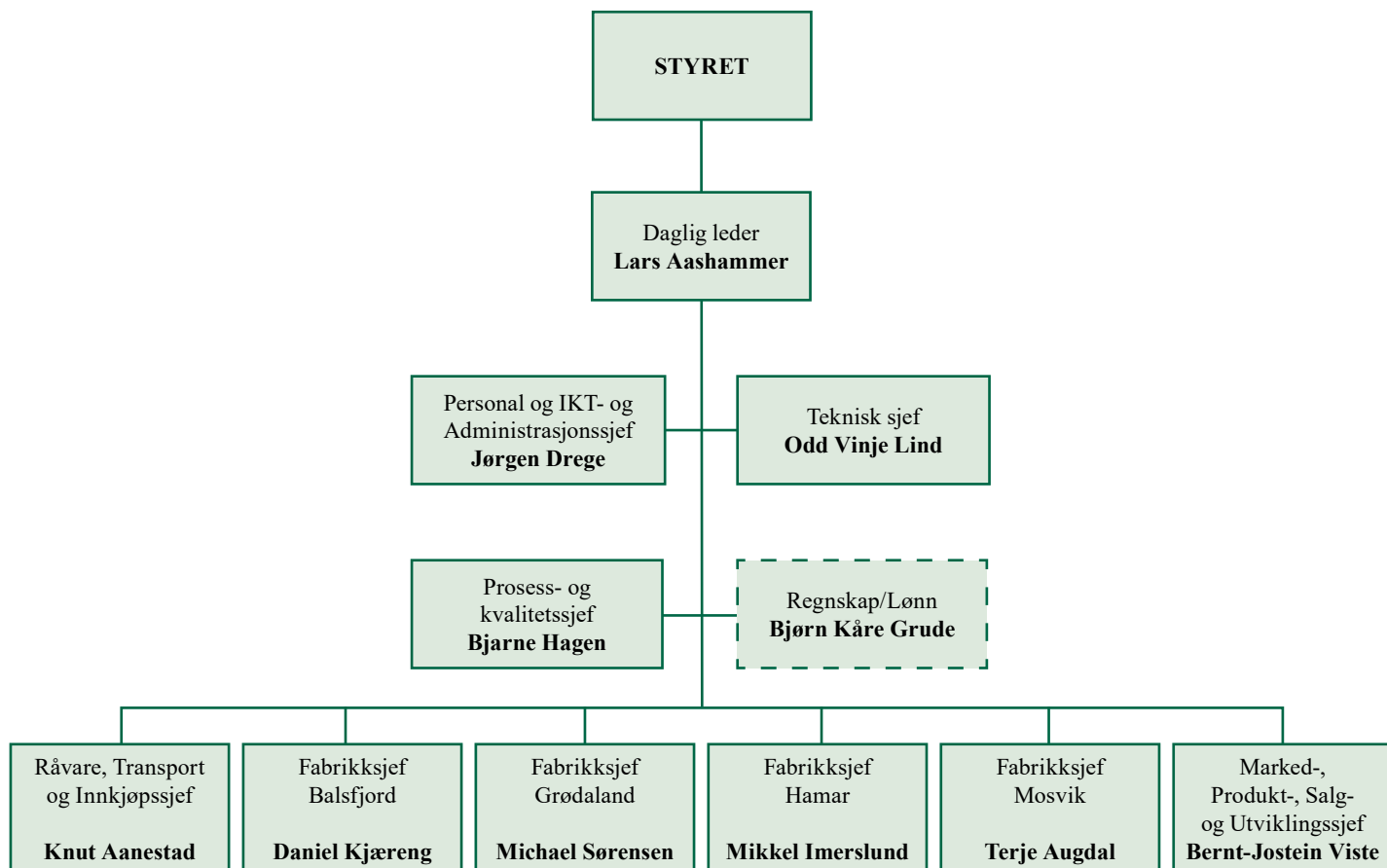
Årstall	Transport, inn	Transport, ut	Energi	Personal	Sum driftskost
2009	0,52	0,01	0,25	0,24	1,26
2010	0,55	0,01	0,28	0,23	1,32
2011	0,55	0,01	0,28	0,25	1,37
2012	0,63	0,01	0,29	0,25	1,42
2013	0,65	0,02	0,24	0,30	1,51
2014	0,69	0,02	0,25	0,30	1,55
2015	0,68	0,02	0,23	0,30	1,57
2016	0,62	0,02	0,24	0,30	1,48
2017	0,61	0,01	0,28	0,30	1,52
2018	0,58	0,02	0,32	0,31	1,50

Personal



Sum driftskostnad





Styret fra venstre: Bjørn-Ole Juul Hansen, Jan Gunnar Kjoshaug, Lars Krause Kjær, Arild Halvorsen, Harald Furuseth, Ove Drange, Kai Linnes, Lars Aashammer og Ole Reino Tala

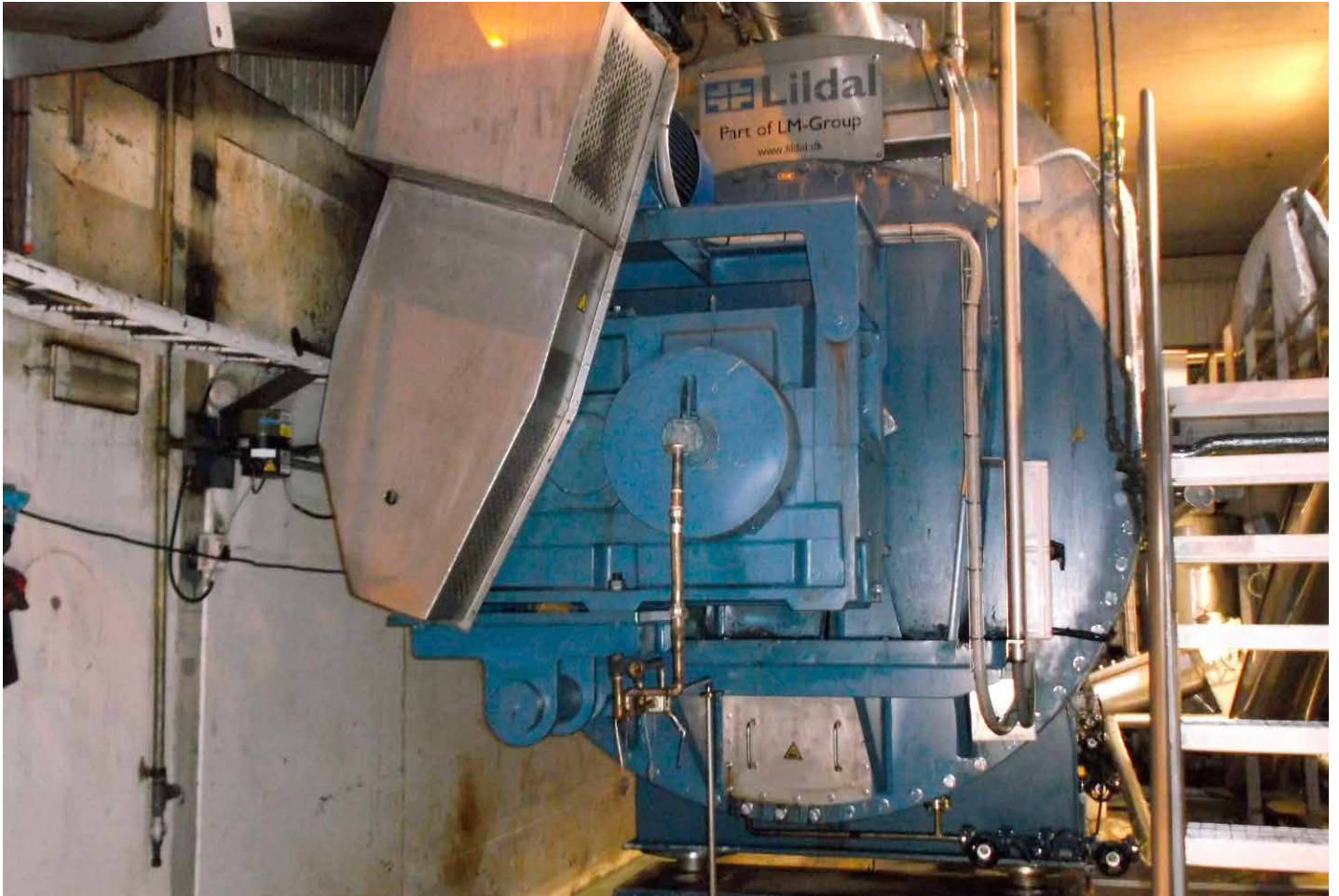


Administrasjon

Daglig leder	Lars Aashammer	91 39 19 77
Prosess- og kvalitetssjef	Bjarne Hagen	74 40 52 85 / 95 24 56 52
Råvare- og innkjøpssjef	Knut Aanested	95 22 69 98
Markeds- og utviklingssjef	Bernt-Jostein Viste	90 64 42 02
Teknisk sjef	Odd Vinje Lind	91 61 96 59
Personal- og IKT sjef	Jørgen Drege	91 73 93 44
Fabriksjef Balsfjord	Daniel Kjæreng	77 72 78 00 / 91 72 47 92
Fabriksjef Mosvik	Terje Augdal	74 06 45 82 / 95 07 71 81
Fabriksjef Hamar	Mikkel Imerslund	91 39 72 37
Fabriksjef Grødal	Michael Sørensen	51 43 24 63/41 66 66 93



Ledergruppa fra venstre: Knut Aanestad, Daniel Kjæreng, Odd Vinje Lind, Mikkel Imerslund, Bernt Jostein Viste, Lars Aashammer, Bjarne Hagen, Terje Augdal, Jørgen Drege og Michael Sørensen.



Ny tørke i Mosvik



Ny sekkestasjon i Mosvik

Norsk Protein

*ressursvennlig gjenvinning
– trygge produkter*



Norsk Protein

*ressursvennlig gjennvinning
– trygge produkter*